

Udskriftsdato: søndag den 11. januar 2026

VEJ nr 9180 af 18/03/2009 (Gældende)

Vejledning om udarbejdelse af biotopplaner og udsætning af fasaner og agerhøns

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Miljømin., Skov- og Naturstyrelsen, j.nr.
SNS-300-00030

Vejledning om udarbejdelse af biotopplaner og udsætning af fasaner og agerhøns

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Forord
2. Definitioner
3. Hvad er en biotopplan?
4. Betingelser for udsætning af fasaner og agerhøns
 - 4.1. Udsætning uden biotopplan
 - 4.2. Udsætning med biotopplan
 - 4.3. Generelle betingelser
5. Beregning af en biotopplan (pointsystemet)
6. Hvad skal en biotopplan indeholde
7. Anmeldelse af biotopplaner
8. Regulering af ræv ved brug af fælder
9. Andre regler om udsætning
 - 9.1. Udsætning af gråænder
 - 9.2. Krav om udsætningskursus
10. Kontrol, overvågning og straf
11. Bilag
 - 11.1. Pointskema
 - 11.2. Anmeldelses- og indberetningsskema
 - 11.3. 11.3 Bekendtgørelse nr. 870 af 4. juli 2007 om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber § 12 samt bilag 2 og 3

1. FORORD

Fra 1. april 2010 indføres der nye regler for udsætning af fasaner og agerhøns, således at visse krav skal være opfyldt, før der kan foretages udsætning.

De nye regler fastsætter begrænsninger i mulighederne for at udsætte fasaner og agerhøns, således at der stilles krav om en vis sammenhæng mellem mængden af udsatte fugle og arealets størrelse, der hvor udsætningen sker. Der er fastsat nogle faste areal/mængde-krav og samtidig givet mulighed for, på visse betingelser, at øge antallet af udsatte fugle.

En af disse nye betingelser er udarbejdelse og anmeldelse af en biotopplan.

En biotopplan har til formål at forbedre vildtets levevilkår på ejendommen og dermed sikre, at ejendommen kan bære den øgede udsætning. Samtidig skal biotopplanerne på landsplan sikre en større udbredelse af forskellige natur- og halvkulturtyper og dermed generelt bedre levesteder for vildtet, samt plante- og dyreliv knyttet til landbrugsarealer.

Reglerne fremgår af bekendtgørelse om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber § 12, og bekendtgørelsens bilag 2 og 3. (Bekendtgørelse nr. 870 af 4. juli 2007). Reglerne er gengivet i bilag 11.3.

Denne vejledning indeholder en orientering om, hvordan Skov- og Naturstyrelsen administrerer reglerne om udarbejdelse af biotopplaner og udsætning af fasaner og agerhøns. Vejledningen indeholder således oplysninger om reglernes indhold og baggrund samt fortolkningen heraf.

Vejledningen omhandler hovedsageligt reglerne om biotopplaner, herunder hvilke ejendomme og arealer, der kan udarbejdes biotopplaner for og konsekvenserne heraf.

2. DEFINITIONER

Biotopplan: Plan hvis formål er at medvirke til at etablere nye og/eller forbedre eksisterende biotoper for herved at øge omfanget og forbedre kvaliteten af vildtlevende fugles og pattedyrs levesteder, herunder livsvilkårene for det naturlige plante- og dyreliv i landbrugsarealerne.

Biotopplanejendom: Den ejendom/de ejendomme/det areal/de arealer, der indgår ved beregningen af det tilladte antal udsatte agerhøns og fasaner.

Biotopplanareal: Det areal/de arealer, som biotopplanen angiver biotopforbedringer for.

Brak: Hvor der er angivet tiltag, der medfører ændringer i brak, skal man forstå brak efter de hidtil gældende forpligtelser til at braklægge min. 8 % af det samlede støtteberettigede landbrugsareal i 2007 eksklusiv permanent græs.

En gennemført biotopplan: Er på det tidligste tidspunkt, hvor de tiltag biotopplanen angiver, er gennemført i naturen, dvs. at tiltagene har eller kan have en reel betydning for vildtets levesteder.

3. HVAD ER EN BIOTOPPLAN ?

En biotopplan har til formål at medvirke til at etablere nye og/eller forbedre eksisterende biotoper for herved at øge omfanget og forbedre kvaliteten af vildtlevende fugles og pattedyrs levesteder, herunder livsvilkårene for den naturlige flora og fauna.

Reglerne om biotopplaner er koblet sammen med de hidtil gældende regler om braklægning. Selv om reglerne om pligt til braklægning er ophævet fra 2008, anvendes reglerne for så vidt angår definition og beregning af brak stadig for biotopplanerne. Det betyder, at når der i de mulige biotopplanforbedringer tales om brak, er der fortsat tale om en 8 procent forpligtelse.

Det/de arealer, som biotopplanen angiver biotopforbedringer for, kaldes for biotopplanarealer, og kan omfatte brak, non food lavskov, udyrkede landbrugsarealer og tiltag i dyrkningsflader, så som insektvolde.

Man kan vælge mellem forskellige typer af tiltag (primære og alternative) for at opfylde kravene til en biotopplan. Der er frit valg mellem de forskellige typer. Hovedsagen er, at man kommer op på minimum 100 point i alt.

De primære tiltag ligger inden for begrænsningerne i de indtil 2007 gældende braklægningsregler, mens de alternative tiltag ligger uden for brakken (se bilag 11.1., skema for pointtildeling).

Biotopplanarealerne skal placeres, så de medfører en forbedring af naturindholdet.

Biotopplanarealerne skal spredes mest muligt på ejendommen således, at placeringen sker under nødvendig hensyntagen til mikroklima (sol- og læforhold etc.) og enten danner korridorer mellem eksisterende levesteder for vildtet, naturområder og -elementer eller understøtter disse f.eks. ved placering i forbindelse med levende hegn, skovbryn, markskel, vandløb, vådområder etc.

En biotopplan anses for gennemført, når det kan konstateres, at tiltaget er lavet. Det kan være, at der er sået eller plantet, eller at arealet er udtaget af driften med henblik på etablering af tiltaget.

4. BETINGELSER FOR UDSÆTNING AF FASANER OG AGERHØNS

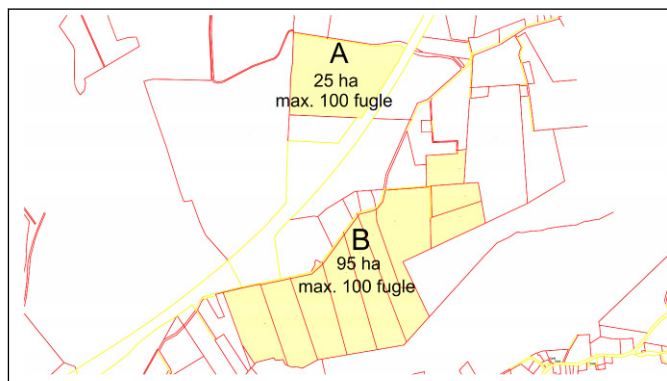
Oversigtstabel (de enkelte ejendomstyper og vilkårene er beskrevet nærmere nedenfor):

Ejendomstype	Med/uden biotopplan	Max antal fugle	Hjemmel
Alle under 100 ha	Uden	100 stk.	§ 12, stk. 2, nr. 1
Alle over 100 ha	Uden	1/ha	§ 12, stk. 2, nr. 2
Landbrugsarealer over 22 ha	Med	7/ha	§ 12, stk. 2, nr. 3
Skov/naturarealer	Uden	7/ha	§ 12, stk. 2, nr. 4
Skov/natur + max 22 ha landbrug	Uden	7/ha skov/natur og 1/ha landbrug	§ 12, stk. 2, nr. 4

4.1. Udsætning uden biotopplan

Ejendomme (alle typer) under 100 ha.

Der kan udsættes op til 100 fasaner/agerhøns.

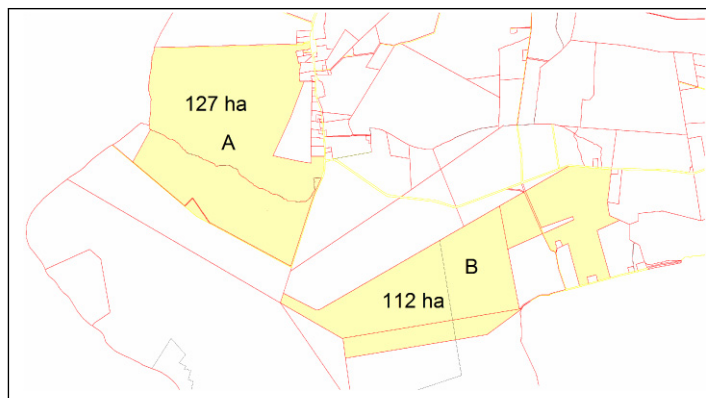

Eksempel:

På ejendommene A og B er landbrugsarealet under 100 ha, hvorfor der kan udsættes 100 fugle pr. ejendom.

Ejendomme (alle typer) på 100 ha. eller derover

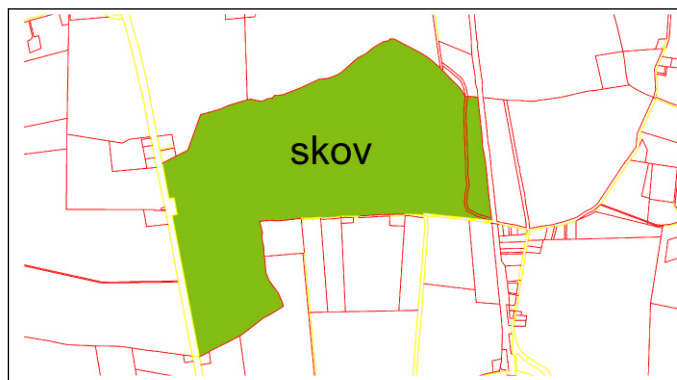
Der kan udsættes op til 1 fasan/agerhøne pr. ha.

Eksempel:

På ejendom A kan udsættes 127 og på ejendom B kan udsættes 112 fasaner/agerhøns

Ejendomme uden landbrugsmæssigt dyrkede arealer. Der kan udsættes op til 7 fasaner/agerhøns pr. ha. På ejendomme under 100 ha kan der dog altid udsættes op til 100 fasaner/agerhøns. Ikke-landbrugsmæssigt dyrkede arealer dækker over alle andre naturtyper, herunder skov, plantager, krat, mose, sø m.v.

Eksempel:

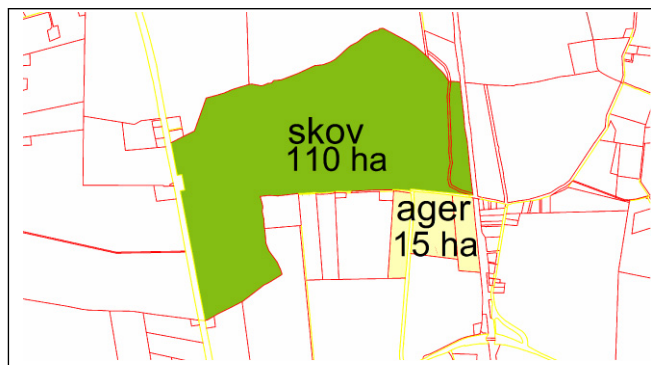
I en skov kan der udsættes 7 fasaner/agerhøns pr. ha uanset arealets størrelse. Dog kan der, hvis arealet er mindre end 100 ha altid udsættes op til 100 fasaner/agerhøns.

Ejendomme der består af både landbrugsmæssigt dyrkede arealer og andre naturtyper.

Der kan udsættes op til 100 fasaner/agerhøns, og – hvis ejendommen er på 100 ha. eller derover – op til 1 fasan/agerhøne pr. ha.

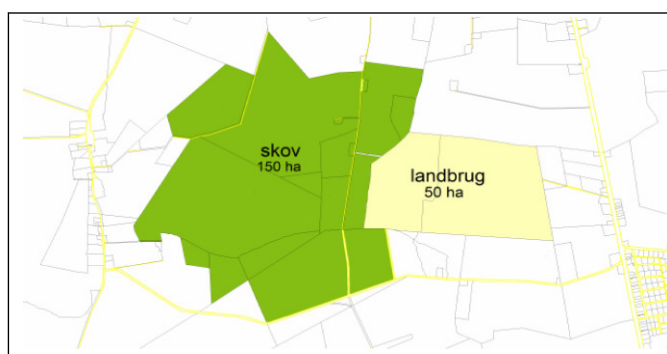
Ønsker man at udsætte flere fugle, skal der udarbejdes en biotopplan for ejendommen, medmindre at de landbrugsmæssigt dyrkede arealer er mindre end 22 ha. Hvis de landbrugsmæssigt dyrkede arealer på

ejendommen er mindre end 22 ha, kan der uden biotopplan udsættes op til 7 fasaner/agerhøns pr. ha. på det ikke landbrugsmæssigt dyrkede areal og 1 pr. ha. på det landbrugsmæssigt dyrkede areal.

Eksempel:

På en ejendom, der består af skov eller anden naturtype og et landbrugsareal på under 22 ha, kan der udsættes 7 fasaner/agerhøns pr. ha på den del, der består af skov og 1 pr. ha. på landbrugsarealet.

Eksempel:

På en ejendom, der består af skov eller anden naturtype og et landbrugsareal på over 22 ha, kan der uden biotopplan udsættes 1 fasan/agerhøne pr. ha og med biotopplan, 7 fasaner/agerhøns pr. ha.

4.2. Udsætning med biotopplan

En biotopplan kan omfatte en eller flere ejendomme eller dele heraf med samme ejer/bruger. Ved beregning af biotopplan-ejendommens samlede areal, indgår alle sammenhængende arealer, bortset fra søer med åbne vandflader over 1 ha.

Ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer som indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen.

Der kan udsættes op til 100 fasaner/agerhøns, og – hvis ejendommen er på 100 ha. eller derover – op til 1 fasan/agerhøne pr. ha.

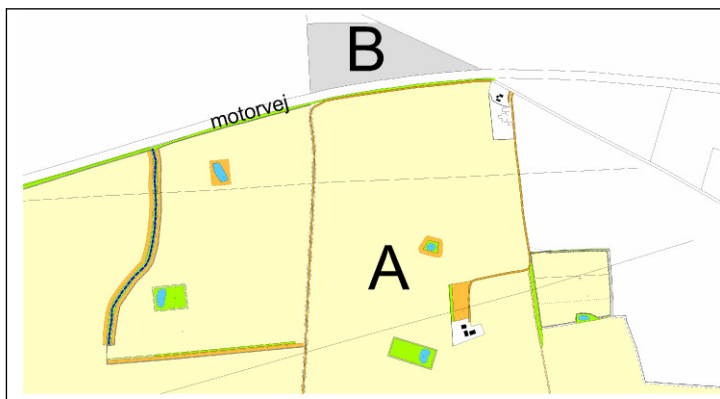
Hvis der er udarbejdet, gennemført og anmeldt biotopplaner i overensstemmelse med retningslinjerne i denne vejledning, kan der udsættes op til 7 fasaner/agerhøns pr. ha.

Sammenhængende areal, jf. § 12, stk. 4.

Der er tale om sammenhængende arealer, når arealerne ikke er adskilt af fremmede arealer eller af veje og jernbaner, der ikke lovligt kan krydses til fods.

Reglen følger princippet i jagt- og vildtforvaltningslovens § 18.

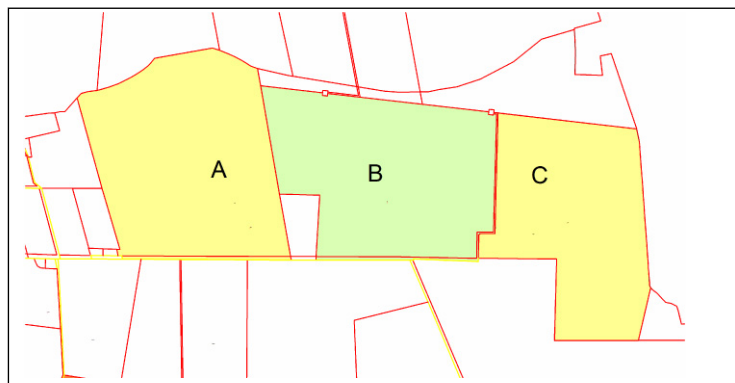
Det sammenhængende areal kan bestå af flere naturtyper som skov, mose og landbrugsarealer.

Eksempel:

Ejendommen består af mark A og B, der er adskilt af en motorvej. Arealerne er således ikke sammenhængende, og der kan ikke laves en samlet biotopplan for arealerne.

Der er ikke noget til hinder for at lave separate biotopplaner for de to arealer, jf. afsnittet ”Dele af en ejendom”.

Eksempel:

Areal A og C er samme ejendom og har samme ejer. Areal B er ejet af en anden. Der kan laves individuelle biotopplaner for areal A og C.

Der kan ikke laves en samlet biotopplan for de to arealer, da de ikke er sammenhængende.

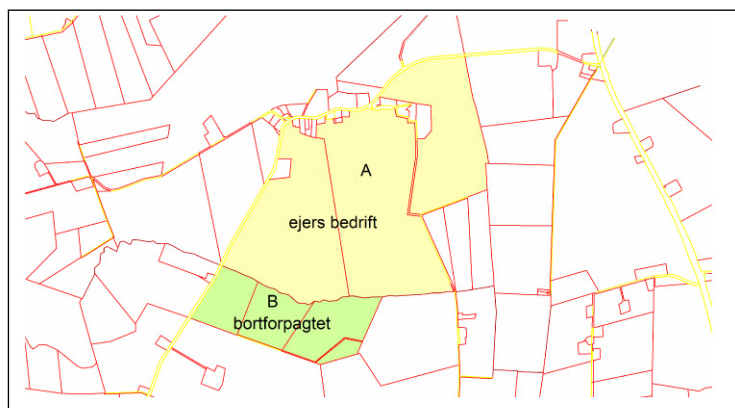
Ejer/bruger af en ejendom, jf. § 12, stk. 4.

En biotopplan kan omfatte et sammenhængende areal af en eller flere ejendomme eller dele heraf med samme ejer/bruger.

Ejeren af en ejendom er den eller de personer, som har tinglyst adkomst til ejendommen.

Brugeren af en ejendom er den eller de personer, som forpagter en ejendom helt eller delvist. En jagtlejer er således ikke bruger af en ejendom, medmindre jorden samtidig er forpagtet.

Det er ejeren eller forpagteren, der har retten til at udsætte og pligten til at lave biotopplaner og biotopplantiltag. Udsætningsretten kan overdrages til evt. jagtlejer(e).

Eksempel:

Ejendommen består af areal A og B. Areal B er bortforpagtet. Der kan laves separate biotopplaner for de to arealer, men ikke en samlet plan for de to arealer.

Dele af en ejendom, jf. § 12, stk. 4.

Der kan laves biotopplaner for dele af en ejendom, hvis den består af ikke-sammenhængende arealer, d.v.s., hvis

- 1) en ejendom er opdelt i to eller flere dele, der er adskilt af fremmede arealer *eller*
- 2) en ejendom er opdelt i to eller flere dele af en vej eller en jernbane, der ikke lovligt kan krydses *eller*
- 3) dele af ejendommen er forpagtet ud, *eller*
- 4) ejer/bruger finder det hensigtsmæssigt at dele en ejendom op i én eller flere biotopplan-ejendomme. Her gælder dog visse begrænsninger, idet der på ejendomme med både ikke-landbrugsmæssige arealer og landbrugsmæssige arealer ikke kan ske en opdeling, der medfører, at det landbrugsmæssige areal bliver mindre end 22 ha. Det vil sige, at man ikke kan opdele en ejendom med henblik på at komme under den grænse på 22 ha, der gælder for krav til udarbejdelse af biotopplan på blandede ejendomme.

På de dele af en ejendom, hvor der er gennemført og anmeldt biotopplaner, kan der udsættes op til 7 fugle/ha. På andre dele af ejendommen, kan der udsættes 1 fugl/ha. Reglen om, at der kan udsættes op til 100 fugle på ejendomme under 100 ha, gælder ikke for opdelte ejendomme.

4.3. Generelle betingelser

Ansaret for udarbejdelsen af biotopplaner og for udsætning

Ansvar for anmeldelse af biotopplan, jf. § 12, stk. 4

Ejeren af biotopplan-ejendommen er ansvarlig for, at biotopplanen udarbejdes, gennemføres og anmeldes. Det er således ejeren af ejendommen, der vil kunne straffes efter reglerne i bekendtgørelsen, hvis planerne ikke er gennemført.

Hvis ejeren har forpagtet biotopplan-ejendommen ud sammen med jagtretten, kan det aftales, at det er forpagterens ansvar og dermed forpagteren, der skal anmelde planerne m.v.

Ansvar for udsætning, jf. § 12, stk. 5

Hvis jagtretten er lejet ud, kan det aftales, at det er jagtlejer, der har ansvaret for udsætningen. Det er således den, der står for udsætningen, der skal have gennemført det obligatoriske kursus i udsætning og som kan straffes, hvis der sættes flere fugle ud end tilladt.

Ansvar for indberetning, jf. § 12, stk. 2, nr. 4

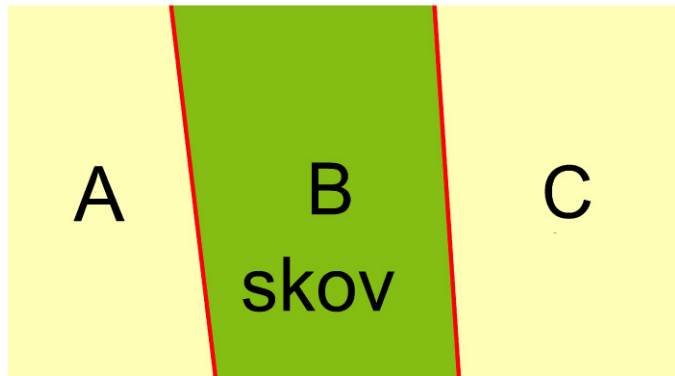
Det er den udsætningsansvarlige, der skal indberette det aktuelt udsatte antal fugle til Skov- og Naturstyrelsen. Ejeren/forpagteren af ejendommen skal i forbindelse med anmeldelsen af biotopplanen angive, hvem der er ansvarlig for udsætningen, hvis det er en anden end ejeren/forpagteren selv.

Hvor på ejendommen kan der ske udsætning ?

Som udgangspunkt skal udsætningen af agerhøns og fasaner ske på den enkelte ejendom.

Hvis der er udarbejdet en samlet biotopplan for flere ejendomme med samme ejer eller bruger, vil der kunne ske udsætning på biotopplansejendommen som helhed. Dette betyder, at hele udsætningen vil kunne foretages på en del af biotopplansejendommen f.eks. på en af flere ejendomme.

Det samme gælder, hvis der på flere ejendomme med forskellige ejere/brugere er gennemført og anmeldt biotopplaner. Det vil sige, at man kan aftale, at den samlede udsætning skal ske på f.eks. én af ejendommene. Dette kræver dog, at ejendommenes arealer er sammenhængende og en skriftlig aftale mellem ejerne/brugerne. Det skal endvidere være angivet i biotopplanerne, hvem der har ansvaret for udsætningen.

	Eksempel: X ejer ejendommene A og B. Der kan udsættes 7 fasaner/agerhøns pr. ha på hver af ejendommene. Ved udsætning kan fuglene fordeles frit på de to ejendomme.
---	--

Tidspunkt for udsættelse, jf. § 12, stk. 2.

Der er fortsat krav til, hvornår der kan ske udsætning. Udsætning kan ske i de følgende perioder:

Agerhøne: 1. april til 15. august

Fasan: 1. april til 31. august.

Indberetning, jf. § 12, stk. 2, nr. 4.

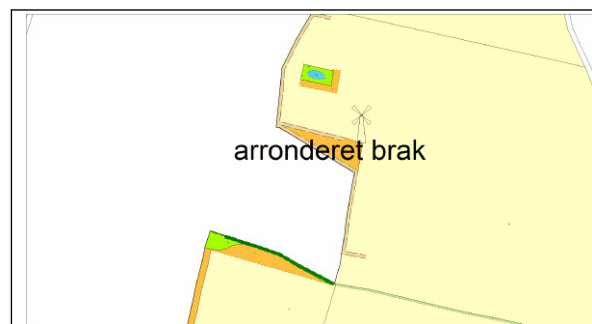
Udsætninger på flere end 1 fasan eller agerhøne pr. ha, på ejendomme uden landbrugsmæssigt dyrkede arealer eller ejendomme, hvor de landbrugsmæssigt dyrkede arealer er under 22 ha, skal indberettes til Skov- og Naturstyrelsen.

Indberetning til Skov- og Naturstyrelsen foretages på skemaet, der er vist som bilag 11.2., og sendes til Skov- og Naturstyrelsens respektive lokale enhed (adresserne findes på www.skovognatur.dk). Indberetning kan også ske elektronisk på www.skovognatur.dk.

5. HVAD SKAL EN BIOTOPPLAN INDEHOLDE?

Biotopplanen skal som minimum indeholde følgende elementer:

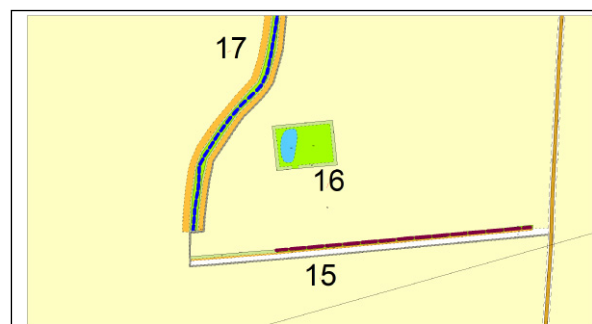
- Udpegning af biotopplanejendommens samlede arealer på opdaterede markblok kort eller andet oversigtskort, samt angivelse af biotopplanejendommens samlede areal i ha.
- Beskrivelse og angivelse på et kort med max. størrelse 1:10.000 af status for biotopplanejendommens arealer, herunder udtagne arealer med brak på ansøgningstidspunktet, udtagne arealer som lavskov, udyrkede landbrugsarealer, vildtager og vildtremiser. Ejendommens markplan og markkort er vigtige arbejdsredskaber.
- Beskrivelse af eventuelle planer (andre) om udvidelse, beskyttelse, plejetiltag, genopretning etc. af eksisterende naturelementer. For ejendomme med naturplaner kan henvises til disse.
- Kort beskrivelse af hvilke biotopforbedringer, der gennemføres på biotopplan-ejendommens areal. Biotopforbedringerne nummereres på kortet 1:10.000 og kan være:
 - Placering af brakarealet, således at placeringen enten danner korridorer mellem eksisterende levesteder for vildtet, naturområder og -elementer eller understøtter disse.
 - Omlægning/isåning af brakarealer eller slåning af brakarealer.
 - Etablering af barjords- eller vildtstriber.
 - Etablering af insektvolde, græsbræmmer og sprøjtefri randzoner.
 - Pleje og beskyttelse af hegn og remiser.
 - Etablering af levende hegn, vildtremiser, søer og vådområder samt skov.

Eksempel:

Brakarealerne skal spredes mest muligt på ejendommen. Der gives point efter den procentvisse andel af brakarealet, som er spredt. Ved spredning af brak forstås udlægning af brakarealer i striber af 5- 25 meters bredde samt arrondering af hjørner og kanter i marken på maksimalt 1 ha.

- I beskrivelsen skal der for de enkelte biotopplanarealer redegøres for, hvornår tiltagene er gennemført og eventuelle variationer fra år til år.

Eksempel:

Biotopforbedringer nummereres på kortbillet og beskrives kort:

17. Offentligt vandløb på 475 m længde med 2 m dyrkningsfrie bræmmer.

Pleje og tiltag: Der er udlagt (2002) 10 m brak på begge sider af vandløbet. Mod øst etableres (2008) en barjordsstribe mod agerjorden.

- Oplysning om, hvorvidt den udvidede adgang til at opsætte rævefælder forventes anvendt på biotopplanejendommen.
- Ejerens og en evt. brugers underskrift og erklæring om at biotopplanen som minimum opfylder de retningslinjer, der fremgår ovenfor.
- Angivelse af navn og adresse på den person/de personer, der har ansvaret for udsætningen.

Når en biotopplan er anmeldt og gennemført, skal biotopplanarealerne og de anmeldte tiltag på biotopplanarealerne opretholdes i minimum 1 år, eller indtil ny biotopplan er anmeldt. Tiltagene skal opretholdes så længe, der udsættes flere end en fasan eller agerhøne /ha.

6. BEREGNING AF EN BIOTOPPLAN (POINTSISTEMET)

I bilag 11.1 findes skema for pointtildeling med kommentarer til de enkelte tiltag.

Der er to typer af tiltag, Primære og Alternative. Der skal opnås 100 point samlet pr. biotopplan-ejendom for at opfylde kravene til en biotopplan.

Tiltagene 1-3 beregnes på ejendomsniveau. For tiltag 1 beregnes 1 point pr. % af brak, der er spredt i stribes. For tiltagene 2 og 3 beregnes hhv. 10 og 5 point pr. ejendom, såfremt der laves tiltag som beskrevet.

Systemet forudsætter som udgangspunkt, at 8 % af de landbrugsmæssigt dyrkede arealer er udlagt som brak. Såfremt der på en ejendom er udlagt et mindre areal, reguleres forholdsmæssigt herfor ved beregningen af point for tiltaget. Se nedenfor under beregning af Sum 1. Derimod øges pointsummen ikke, hvis der er udlagt et større areal end 8 %.

Der er endvidere i pointsystemet taget højde for, at en enhed på f.eks. 100 m insektvold, betyder mere på en lille ejendom end på en stor. For alle tiltagene 4-23 sker der derfor en forholdsmæssig afkortning i pointtildelingen. Se nedenfor under beregning af Sum 2.

Point-summen beregnes som følger:

Sum 1 (beregnes for tiltagene 1-3):

Summen af point for tiltagene 1-3 x biotopplan-arealet i ha / 8 % af biotopplanejendommens landbrugsarealer i ha.

Sum 2 (beregnes for tiltagene 4-23):

Summen af point for tiltagene 4-23 x 100 ha / biotopplanejendommens landbrugsarealer i ha.

Ved "Sum 1" tages højde for, hvor stor en del af ejendommen, der er udlagt til brak i forhold til udgangspunktet på de 8 %.

Ved "Sum 2" tages højde for, hvor stor ejendommens landbrugsmæssigt dyrkede arealer er.

Systemet forudsætter endvidere, at der anvendes flere forskellige typer af tiltag. En plan kan opfyldes enten fuldt ud i primære tiltag, fuldt ud i alternative tiltag eller i en kombination af primære og alternative tiltag. Der skal dog anvendes min. 3 af tiltagene 2-10 (primære tiltag) med mindre, biotopplanen opfyldes ved helt eller delvist at anvende alternative tiltag. For de alternative tiltag er der en lignende begrænsning, idet de enkelte alternative tiltag maksimalt kan bidrage med 25 points pr. tiltag.

For tiltagene 17 og 18 gives der alene point for etablering i etableringsåret. Derefter må plejetiltagene (tiltag 19 og 20) anvendes.

7. ANMELDELSE AF BIOTOPPLANER

Biotopplanen skal anmeldes til Skov- og Naturstyrelsen hvert år inden den 1. maj. Anmeldelse af biotopplanen skal ske til Skov- og Naturstyrelsens respektive lokale enhed (adresserne findes på www.skovog-natur.dk). Anmeldelsesskema findes som bilag 11.2. Anmeldelse kan også ske elektronisk på www.skovog-natur.dk.

8. REGULERING AF RÆV VED BRUG AF FÆLDER

På ejendomme, hvor der er anmeldt og gennemført biotopplaner, kan ræv reguleres hele året ved brug af fælder, jf. § 5, stk. 3 i Bekendtgørelse nr. 868 af 4. juli 2007 om vildtskader. Der kan kun sættes fælder op på de arealer, der er omfattet af en biotopplan, d.v.s. de arealer, der i forbindelse med biotopplanen udløser mulighed for at udsætte mere end 1 fugl pr. ha.

9. ANDRE REGLER OM UDSÆTNING

9.1. Krav om udsætningskursus (bekendtgørelsens § 12, stk. 5)

Kravet om kursus for udsætning af fasaner, agerhøns og gråænder træder i kraft 1. januar 2010.

Udsætning af mere end 100 stk. fuglevildt (fasaner, agerhøns og gråænder) forudsætter, at den person, der er ansvarlig for udsætningen, har gennemført et kursus om udsætning og fældefangst.

Skov- og Naturstyrelsen kan bemyndige undervisningsinstitutioner og lignende til at gennemføre kurser om udsætning og fældefangst.

10. KONTROL, OVERVÅGNING OG STRAF

Skov- og Naturstyrelsen udtager årligt 5-10 % af biotopplanerne til kontrol af, at biotopplanerne er gennemført i overensstemmelse med vejledningen for udarbejdelse af biotopplaner. Overtrædelse af reglerne i bekendtgørelsen straffes som udgangspunkt med bøde, jf. bekendtgørelsens § 13.

11. BILAG

11.1. Skema for pointtildeling af biotopplantiltag

Skema for pointtildeling af biotopplantiltag				
Tiltag		Enhed	Point	Bemærkninger
Primære tiltag				De primære tiltag ligger inden for begrænsningerne i de eksisterende braklægnings- og GLM regler (2007). Lodsejeren kan gennem tiltag på brak og udyrkede landbrugsarealer opfylde kravene til biotopplaner. Biotopplanarealet forudsættes at udgøre 8 % af landbrugsarealet. Det betyder bl.a. at hvis man har udlagt mindre end 8% af landbrugsarealerne som brak, reduceres de point, der kan opnås forholds-mæssigt.
1	Spredning af brak i striber - Fra 40 % spredt	Ejendomsniveau Tiltagene 1-3 beregnes i forhold til 8 % brak. Andel af planopfyldelse er ens for alle størrelser af ejendomme, da der er tale om tiltag på ejendomsniveau	1 pr. % af brak	Ved spredning af brak forstås udlægning af brakarealer i striber af 5- 25 meters bredde samt arrondering. Arrondering forstås i den forbindelse som arealer op til 1 ha til arrondering af hjørner og kanter i marken. Brakarealerne skal spredes mest muligt på ejendommen. Der gives point efter den procentvise andel af brakarealet, som er spredt. Dvs. hvis eksempelvis 65 % af brakken er spredt, tildeles der 65 point i skemaet. Der gives ikke point, hvis under 40 % af brakken er spredt, og der kan maksimalt tildeles 70 point for dette tiltag, dvs. ved over 70 % spredning tildeles 70 point.
2	Omlægning af 20-50 % af brak (3-årig omdrift)	Ejendomsniveau	10	For at sikre arealer med ung brak omlægges 20-50 % af brakken mindst hvert 3 år. Dvs. denne del af brakarealet indgår i en 3-årig omdrift, hvor ca. 1/3 af dette areal omlægges hvert år. Brakarealer kan flyttes årligt og plantedække etableres på basis af spildfrø.

3	Isåning af vildt- og bivenlige arter 10-30 %	Ejendomsniveau	5	Jf. regler om udsædsmængde og tilladte arter i vejledning om enkeltbetaling.
4	Vildtsstriber 3-6 meter i brak	100 meter	1,5	Må maksimalt udgøre 10 % af brakarealet.
5a	Barjordsstriber i brak	100 meter	0,5	Jf. krav i vejledning til enkeltbetaling skal barjordsstriberne placeres i de yderste 2 meter af brakarealet.
5b	Barjordsstriber i brak med god placering	100 meter	1,5	Som 5a, men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor over 50 % af strækningen lever op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.
6	Slåning af striber i brak	100 meter	1	Ved slåning skal vegetationen holdes kort, dvs. hyppig slåning i maj-juni jf. bestemmelserne i vejledning til enkeltbetaling således, at vegetationen ikke kan anvendes som redeskjul.
7a	Insektvolde	100 meter	0,5	Insektvolde har ringe værdi midt i brak, og skal derfor placeres i kanten af brakarealerne men på brakarealet.
7b	Insektvolde med god placering	100 meter	2	Som 7a, men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe, med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor

				over 50 % af strækningen lever op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.
8	Midtmarksbrak	100 meter	5	Midtmarksbrak har stor randvirkning og tillægges stor værdi.
9	Smalle brakstriber på 5-10 m bredde	100 meter	1,5	Langs åbne vandløb, søer, kystlinjer, hegn, skove, diger, fortidsminder, solitære træer samt mindre arronderinger.
10	Lavskov - med stævning hvert 10. år	1 ha	1,5	Lavskov med flere hjemmehørende arter på non food arealer (ikke energiskov). Lavskov med betalingsrettigheder kan medregnes i biotopplanarealet. En enkelt lavskov må ikke tælle mere end 0,5 ha. Der skal som hovedregel være mindst 50 m mellem lavskove. Dette areal bør beregnes fra landbrugsreformen 2005.
Alternative tiltag (maks. 25 point pr. tiltag)				Biotopplanen kan ligeledes indeholde alternative tiltag, der imidlertid ikke enkeltvis må bidrage med mere end 25 point til planopfyldelsen.
11	Sprøjte- og gødningsfri randzoner, min. 6 m	100 meter	4	Kan følge kornafgrøderne. Må sprøjtes i september som ved omlægning af brak.
12a	Græsbræmmer som fodpose, 2 m	100 meter	0,5	Fodpose langs hegn og beplantning. Redeskjul og overvintring af insekter. Gødskning og sprøjtning bør undgås.
12b	Græsbræmmer som fodpose, 2 m, god placering	100 meter	1	Som 12a, men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor over 50 % af strækningen lever

				op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.
13a	Barjordsstriber eller tætslået græsstriber langs natur maks. 2 m	100 meter	0,5	Barjordsstriber eller tætslåede græsstriber skal udlægges langs med beplantning, vildtagre, skov- og naturarealer.
13b	Barjordsstriber eller tætslået græsstriber langs natur maks. 2 m, god placering	100 meter	1,5	Som 13a, men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe, med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor over 50 % af strækningen lever op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.
14a	Insektvolde på dyrkede arealer	100 meter	0,5	Insektvolde tilsås med tuegræsser. Insektvolde må ikke sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, tidsler og flyvehavre.
14b	Insektvolde på dyrkede arealer, god placering	100 meter	2	Som 14a, men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe, med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor over 50 % af strækningen lever op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.

15	3 ud af tiltagene 11-14 samlet	100 meter	0,5	Hvis man kombinerer mindst 3 af tiltagene 11-14, dvs. lægger dem ved siden af hinanden, gives en ekstra bonus, da den biologiske effekt af tiltagene øges ved sammenkædning af tiltagene.
16	Vildtagre	1 ha	15	Plantedækket i vildtagre skal opfylde kravene til plantedække på braklagte arealer. Der må kun sprøjtes ved omlægning. Gødskning er tilladt.
17	Etablering af vildtremiser	1 ha	20	Nye vildtremiser skal etableres med hjemmehørende træer og buske. Nye vildtremiser kan medregnes i biotoplanarealet med maks. 0,5 ha pr. remise. Der skal som hovedregel være mindst 50 m mellem vildtremiserne.
18	Etablering af levende hegn	100 meter	3	Nye biotopforbedrende levende hegn skal etableres af hjemmehørende arter. Hegnet skal suppleres med udlæg af brakstriber og eller en barjordsstribe og en græsbræmme, hvorfor der gives særskilt point. Ved hegn på 3 rækker eller mere etableres åbninger i beplantningen for hver 50 m. Der tages udgangspunkt i reglerne for det supplerende plantningskoncept med øget miljøindhold, jf. tilskudsordningen for lægivende og biotopforbedrende beplantninger.
19	Pleje af eksisterende vildtremiser	1 ha	7,5	Udtynding samt fjernelse af ikke hjemmehørende træer og buske. Beplantningen skal bestå af min. 75 % hjemmehørende arter. Beplantningen skal suppleres med en stribe af brak, barjordsstribe eller græsbræmme. Supplerende tiltag såsom brakstriber mv. udløser ekstra point.

20	Pleje af eksisterende læhegn nedskæring, udtynding/åbning	100 meter	1,5	Udtynding hvorved der etableres åbninger gennem beplantningen, samt fjernelse af ikke hjemmehørende træer og buske. Hegnet skal bestå af min. 75 % hjemmehørende arter. Hegnet skal suppleres med udlæg af en stribe af brak og eller en barjordsstribe/græsbræmme. Supplerende tiltag så som brakstriber mv. udløser ekstra point.
21	Etablering af søer	pr. sø	10	Søer på over 600 m ² , der opfylder Skov- og Naturstyrelsens regler for tilskud til etablering af søer. Søer i marker skal altid forsynes med en udyrket bufferzone på mindst 10 meter mellem dyrket jord og søen.
22	Etablering af vådområder	1 ha	10	Skal opfylde reglerne for etablering af vådområder.
23	Etablering af skov	1 ha	5	Skal opfylde regler for skovrejsning og skal opfylde kravene for at få tilskud under skovrejsningsordningerne.

11.2 Anmeldelses- og indberetningsskema

**Skema til anmeldelse af biotop-
planer og indberetning om
udsætning af fugle**

Modtaget:
Journalnr:
Ejendomsnr.

Navn:
Gade/vej og nr.:
Postnr. og by:
Lokalt stednavn/ejendomsnavn:
CVR-nr. (8 cifre):

Anmeldelse af biotopplan:
Indberetning af udsætning af mere end 1 fugl pr. ha:

Sæt kryds

Anmeldelse af biotopplan

Anmeldelsen skal sendes til den lokale enhed i Skov- og Naturstyrelsen senest den
1. maj det pågældende år.
Skema og bilag med udregning af pointsum skal vedlægges.

Indberetning af udsætning af mere end 1 fugl pr. ha

Indberetningen skal sendes til den lokale enhed i Skov- og Naturstyrelsen senest den
3 uger efter udsætningen det pågældende år.

Undertegnede erklærer, at de anførte oplysninger er i overensstemmelse
med de faktiske forhold

Dato:	Ejers/brugers underskrift:
-------	-------------------------------

11.3 Bekendtgørelse om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber § 12 samt bilag 2 og 3

§ 12. Vildt må ikke udsættes i naturen uden Skov- og Naturstyrelsens tilladelse.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 gælder i følgende tilfælde ikke ved udsætning af fasan i perioden 1. april til 31. august og agerhøne i perioden 1. april til 15. august:

- 1) På ejendomme under 100 ha., såfremt der ikke udsættes flere end 100 fasaner/agerhøns.
- 2) På ejendomme på 100 ha. eller derover, såfremt der ikke udsættes flere end 1 fasan/agerhøne pr. ha.
- 3) På ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer som indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen for hvilke der er udarbejdet og gennemført biotopplaner, der opfylder retningslinjerne fastsat i bilag 2 til bekendtgørelsen, såfremt der ikke udsættes flere end 7 fasaner/agerhøns pr. ha.
- 4) På ejendomme uden landbrugsmæssigt dyrkede arealer samt på ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer, som ikke indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen, såfremt der ikke udsættes flere end 7 fasaner/agerhøns pr. ha. Udsætninger på flere end 1 fugl pr. ha. skal senest 3 uger efter udsætningen skriftligt indberettes til Skov- og Naturstyrelsen med angivelse af det aktuelt udsatte antal fasaner/agerhøns.

Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder ikke for udsætning af gråand i ferske vande, såfremt der ikke udsættes mere end 1 ælling pr. 150 m² eller 1 voksen and pr. 300 m² åben ubevokset vandflade, og såfremt fuglene udsættes i tiden, fra den pågældende arts jagttid ophører, til 1 måned før artens jagttid begynder.

Stk. 4. Den i stk. 2, nr. 3, nævnte biotopplan anmeldes til Skov- og Naturstyrelsen hvert år inden den 1. maj. Biotopplanen kan omfatte en eller flere ejendomme eller dele heraf med samme ejer eller bruger. Ved beregning af biotopplan-ejendommens samlede areal indgår alle sammenhængende arealer, bortset fra søer med åbne vandflader over 1 ha. En biotopplan-ejendom har sammenhængende arealer, når arealerne ikke er adskilt af fremmede arealer eller af veje og jernbaner, som ikke må krydses.

Stk. 5. Udsætning af flere end 100 fugle forudsætter, at den eller de ansvarlige for udsætningen har gennemgået et af Skov- og Naturstyrelsen godkendt kursus om udsætning af fuglevildt, der opfylder retningslinjerne fastsat i bilag 3 til bekendtgørelsen.

Stk. 6. Skov- og Naturstyrelsens afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Skov- og Naturstyrelsen kan ændre bilag 2 og 3.

Bilag 2

Retningslinjer for biotopplaner ved udsætning af agerhøns og fasaner

Retningslinjer for biotopplaner ved udsætning af agerhøns og fasaner

Nedenfor er angivet retningslinjer for udarbejdelse af biotopplaner ved udsætning af agerhøns og fasaner på ejendomme med landbrugsmæssige dyrkede arealer, jf. § 12, stk. 2, nr. 3.

Definitioner

Biotopplan: Plan, der har til formål at etablere nye og/eller forbedre eksisterende biotoper for at øge omfanget og forbedre kvaliteten af vildtlevende fugles og pattedyrs levesteder, herunder livsvilkårene for den naturlige flora og fauna, og som minimum opfylder retningslinjerne angivet nedenfor.

En biotopplan anses for gennemført: Det tidligste tidspunkt, hvor de tiltag, biotopplanen angiver, er gennemført i naturen, dvs. tiltagene har eller kan have en reel betydning for vildtets levesteder.

Biotopplan-ejendom: Den ejendom/de ejendomme/det areal/de arealer, der indgår ved beregningen af det tilladte antal udsatte agerhøns og fasaner og af biotopplan-arealernes størrelse.

Biotopplan-areal: Det areal/de arealer, som biotopplanen angiver biotopforbedringer for.

Betingelser for udsætning

Fra den 1. april 2010 forudsætter udsætning af mere end 1 fasan eller agerhøne pr. ha., at der til Skov- og Naturstyrelsen er anmeldt og gennemført en biotopplan for ejendommen efter nedenstående

retningslinjer. Undtaget denne bestemmelse er ejendomme under 100 ha., hvor det uden udarbejdelse af biotopplan er tilladt at udsætte maksimalt 100 fasaner eller agerhøns. For ejendomme med biotopplaner er det tilladt at udsætte maksimalt 7 fasaner eller agerhøns pr. ha.

Kravet om biotopplaner gælder kun for de landbrugsmæssige dyrkede arealer anmeldt under enkeltbetalingsordningen, jf. bekendtgørelse nr. 1514 af 22. december 2004. Dette indebærer, at ejendomme, der ikke indeholder landbrugsarealer, f.eks. ejendomme, der kun består af skov eller andre arealer, som moser, krat eller lignende, ikke er omfattet af kravet om biotopplaner ved udsætning af fasaner og agerhøns. Eventuelle udsætninger på flere end 1 fugl pr. ha. skal dog indberettes til Skov- og Naturstyrelsen.

For at opfylde kravet om biotopplaner i relation til udsætning af fuglevildt skal der opnås en samlet pointsum på minimum 100 for alle tiltag i det i dette bilag optrykte skema.

En biotopplan kan omfatte en eller flere ejendomme eller dele heraf med samme ejer/bruger. Ved beregning af biotopplan-ejendommens samlede areal (antallet af ha.) indgår alle sammenhængende arealer, bortset fra søer med åbne vandflader over 1 ha. En biotopplan-ejendom har sammenhængende arealer, når arealerne ikke er adskilt af fremmede arealer eller af veje og jernbaner, som ikke må krydses. Principperne fastlagt i lov om jagt og vildtforvaltning § 18 anvendes ved vurderingen.

Biotopplanen tager udgangspunkt i brakforpligtigelsen på 8 % af ejendommens (biotopplan-ejendommens) støtteberettigede landbrugsareal i 2007 ekskl. permanent græs.

Biotopplan-arealerne skal placeres, så de medfører en forbedring af naturindholdet.

Biotopplan-arealerne skal spredes mest muligt på ejendommen, således at placeringen sker under nødvendig hensyntagen til mikroklima (sol- og læforhold etc.) og enten danner korridorer mellem eksisterende levesteder for vildtet, naturområder og -elementer eller understøtter disse, f.eks. ved placering i forbindelse med levende hegn, skovbryn, markskel, åløb, vådområder etc.

Biotopplanens indhold

Biotopplanen skal som minimum indeholde følgende elementer:

- a. Udpegning af biotopplan-ejendommens samlede arealer på opdaterede markblok kort. Beskrivelse og angivelse på et kort med max. størrelse 1:10 000 af status for biotopplan-ejendommens arealer, herunder udtagne arealer med brak på ansøgningstidspunktet.
- b. Beskrivelse af eventuelle planer (andre) om udvidelse, beskyttelse, plejetiltag, genopretning etc. af eksisterende naturelementer.
- c. Kort beskrivelse af hvilke biotopforbedringer, der gennemføres på biotopplan-ejendommens areal. Forbedringerne kan være:
 - Placering af brakarealet således, at placeringen enten danner korridorer mellem eksisterende levesteder for vildtet, naturområder og -elementer eller understøtter disse.
 - Etablering af barjords- eller vildtstriber i dele af brakarealet, omlægning/isåning af brakarealer eller slåning af brakarealer.
 - Etablering af insektvolde.
- d. Beskrivelsen skal for de enkelte biotopplan-arealer redegøre for, hvornår tiltagene er gennemført og eventuelle variationer fra år til år.
- e. Oplysning om, hvorvidt den udvidede adgang til at opsætte rævefælder forventes anvendt på biotopplan-ejendommen, jf. Miljøministerens bekendtgørelse nr. 868 af 4. juli 2007 om vildtskader § 5, stk. 3, hvor det er bestemt, at ræv kan reguleres hele året ved brug af fælder på ejendomme, hvor der er anmeldt og gennemført biotopplaner.
- f. Ejerens og en evt. brugers underskrift og erklæring om, at biotopplanen som minimum opfylder de retningslinjer, der fremgår nedenfor.
- g. Angivelse af navn og adresse på den person/de personer, der har ansvaret for udsætningen.

- h. Når en biotopplan er anmeldt og gennemført skal biotopplan-arealerne og de anmeldte tiltag på biotopplan-arealerne opretholdes i minimum 1 år eller indtil ny biotopplan er anmeldt. Tiltagene skal opretholdes så længe, der udsættes flere end en fasan eller agerhøne /ha.

Anmeldelse, monitoring m.m.

Biotopplanen anmeldes til Skov- og Naturstyrelsen/Statsskovsdistriktet hvert år inden den 1. maj. Statskovsdistriktet udtager årligt 5-10 % af biotopplanerne til kontrol af, at biotopplanerne er gennemført i overensstemmelse med retningslinjerne for udarbejdelse af biotopplaner.

Med henblik på at gennemføre en stikprøvevis formonitoring inden 2010 samt en eftermonitoring i 2010-13 har Skov- og Naturstyrelsen eller personer, der af miljøministeren er bemyndiget hertil, jf. lov om jagt og vildtforvaltning § 50, efter aftale med ejendommens ejer adgang til ejendomme, for hvilke der er anmeldt biotopplaner. Resultatet af monitoringen rapporteres ultimo 2013 til Skov- og Naturstyrelsen og Vildtforvaltningsrådet.

Udsætning af mere end 100 stk. fuglevildt (fasaner, agerhøns og gråænder) forudsætter, at den for udsætningen ansvarlige person har gennemført et kursus om udsætning og fældefangst, hvis indhold er fastsat af Skov- og Naturstyrelsen, jf. bilag 3.

Skema for pointtildeling af biotopplantiltag			
Tiltag		Enhed	Pointtildeling
<i>Primære tiltag</i>			
1	Spredning af brak i striber - Fra 40 % spredt	Ejendomsniveau	1 pr. % af brak
2	Omlægning af 20-50 % af brak (3-årig omdrift)	Ejendomsniveau	10
3	Isåning af vildt- og bivenlige arter 10-30 %	Ejendomsniveau	5
4	Vildtstriber 3- 6 meter i brak	100 meter	1,5
5a	Barjordsstriber i brak	100 meter	0,5
5b	Barjordsstriber i brak god placering	100 meter	1,5
6	Slåning af striber i brak	100 meter	1
7a	Insektvolde	100 meter	0,5
7b	Insektvolde god placering	100 meter	2
8	Midtmarksbrak	100 meter	5
9	Smalle brakstriber på 5- 10 m bredde	100 meter	1,5
10	Lavskov - med stævning hvert 10. år	1 ha	10
<i>Alternative tiltag (maks. 25 point pr. tiltag)</i>			
11	Sprøjte- og gødningsfri randzoner, min. 6 m	100 meter	4
12a	Græsbræmmer som fodpose, 2 m	100 meter	0,5
12b	Græsbræmmer som fodpose, 2 m, god placering	100 meter	1
13a	Barjords- eller tætslået græsstriber langs natur maks. 2 m	100 meter	0,5
13b	Barjords- eller tætslået græsstriber langs natur maks. 2 m, god placering	100 meter	1,5
14a	Insektvolde på dyrkede arealer	100 meter	0,5
14b	Insektvolde på dyrkede arealer, god placering	100 meter	2
15	3 ud af tiltagene 11-14 samlet	100 meter	0,5
16	Vildtagre	1 ha	15
17	Etablering af vildtremiser	1 ha	20
18	Etablering af levende hegn	100 meter	3

19	Pleje af eksisterende vildtremiser	1 ha	7,5
20	Pleje af eksisterende læhegn nedskæring, udtyn- ding/åbning	100 meter	1,5
21	Søer	pr. sø	10
22	Vådområder	1 ha	10
23	Etablering af skov	1 ha	5

Sum 1:

Pointsum for tiltag på ejendomsniveau

(Summen af tiltag 1-3) X (biotopplan-areal) / (8 % af biotopplan-ejendommens landbrugsarealer)

Sum 2:

Pointsum for areal/længde betingede tiltag

(Summen af tiltag 4-23) X (100 ha) / (areal biotopplan-ejendommens landbrugsarealer angivet i ha)

Biotopplan-pointsum:

Samlet pointsum for alle tiltag, minimumskravet er 100 point

(Sum 1) + (Sum 2)

Overordnede kommentarer til pointsystem

Der skal for at opfylde kravet om biotopplaner i relation til udsætning af fuglevildt opnås 100 point i ovenstående skema. De 100 point kan opnås alene ved tiltag i ejendommens 8 % brakforpligtigelser efter de gældende regler for enkeltbetalinger i 2007. 8 % udtagning fastholdes dog uanset justeringer af udtagningsforpligtigelserne i relation til enkeltbetalingsreglerne. Der åbnes via de alternative tiltag op for, at biotopplanforpligtigelsen kan opnås gennem tiltag på arealer, som ikke er omfattet af enkeltbetalings udtagningsregler.

For at tilpasse systemet til alle størrelser af ejendomme korrigeres de areal- og længdebetingede tiltag (tiltagene 4-23) efter ejendomsstørrelse jf. Sum 2. Tiltag på ejendomsniveau (tiltagene 1-3) korrigeres i de tilfælde, hvor biotopplan-arealet afviger fra 8 % af biotopplan-ejendommens landbrugsareal, altså der, hvor lodsejeren ønsker at opfylde sine forpligtigelser eller dele heraf udenfor udtagningsreglerne).

For at sikre, at flere tiltag inddrages, skal der indgå minimum 3 af tiltagene 2-10, for at planen kan godkendes, dog ikke hvis forpligtigelsen opfyldes i de alternative tiltag. For de alternative tiltag (tiltag 11-23) gælder, at de enkeltvis maksimalt må bidrage med 25 point til den samlede pointsum.

Primære tiltag

De primære tiltag ligger indenfor begrænsningerne i de eksisterende braklægningsregler (2007). Lodsejeren kan gennem disse tiltag opfylde kravene til biotopplaner. Det udtagne areal forudsættes at udgøre 8 % af landbrugsarealet.

Ad 1:

Ved spredning af brak forstås udlægning af brakarealer i striber af 5- 25 meters bredde samt arrondering. Arrondering forstås i den forbindelse som arealer op til 1 ha til arrondering af hjørner og kanter i marken. Brakarealerne skal spredes mest muligt på ejendommen. Der gives point efter den procentvise andel af brakarealet, som er spredt. Dvs. hvis eksempelvis 65 % af brakken er spredt, tildeles der 65 point i skemaet. Der gives ikke point, hvis under 40 % af brakken er spredt, og der kan maksimalt tildeles 70 point for dette tiltag, dvs. ved over 70 % spredning tildeles der 70 point.

Ad 1-3:

Tiltagene 1-3 beregnes i forhold til 8 % brak. Andel af planopfyldelse er ens for alle størrelser af ejendomme, da der er tale om tiltag på ejendomsniveau.

Ad 2:

For at sikre arealer med ung brak omlægges 20-50 % af brakken mindst hvert 3. år. Dvs. denne del af brakarealet indgår i en 3-årig omdrift, hvor ca. 1/3 af dette areal omlægges hvert år. Brakarealer kan flyttes årligt og plantedække etableres på basis af spildfrø.

Ad 3:

Jf. regler om udsædsmængde og tilladte arter i Direktoratet for FødevareErhvervs vejledning om enkeltbetaling.

Ad 4:

Må maksimalt udgøre 10 % af brakarealet.

Ad 5a:

Jf. krav i vejledning til enkeltbetaling skal barjordsstriberne placeres i de yderste 2 meter af brakarealet.

Ad 5b:

Som 5a men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe, med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor over 50 % af strækningen lever op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.

Ad 6:

Ved slåning skal vegetationen holdes kort, dvs. hyppig slåning i maj-juni således at vegetationen ikke kan anvendes som redeskjul jf. bestemmelserne i vejledning til enkeltbetaling.

Ad 7a:

Insektvolde har ringe værdi midt i brak, og skal derfor placeres i kanten af brakarealerne men på brakarealet.

Ad 7b:

Som 7a men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe, med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor over 50 % af strækningen lever op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.

Ad 8:

Midtmarksbrak har stor randvirkning og tillægges stor værdi.

Ad 9:

Langs åbne vandløb, søer, kystlinjer, hegn, skove, diger fortidsminder, solitære træer samt mindre arrangeringer.

Ad 10:

Lavskov med flere hjemmehørende arter på non food arealer (ikke energiskov). Lavskov med betalingsrettigheder kan medregnes i biotopplanarealet. En enkelt lavskov må ikke tælle mere end 0,5 ha. Der skal som hovedregel være mindst 50 m mellem lavskove. Dette areal bør beregnes fra landbrugsreformen 2005.

Alternative tiltag

Biotopplanen kan ligeledes indeholde alternative tiltag, der imidlertid ikke enkeltvis må bidrage med mere end 25 point til planopfyldelsen.

Ad 11:

Kan følge kornafgrøderne. Må sprøjtes i september som ved omlægning af brak.

Ad 12a:

Fodpose langs hegn og beplantning. Redeskjul og overvintring af insekter. Gødskning og sprøjtning bør undgås.

Ad 12b:

Som 12a men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe, med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor over 50 % af strækningen lever op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.

Ad 13a:

Barjords- eller tætslåede græsstriber skal udlægges langs med beplantning, vildtagre, skov- og naturarealer.

Ad 13b:

Som 13a men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe, med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor over 50 % af strækningen lever op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.

Ad 14a:

Insektvolde tilsås med tuegræsser. Insektvolde må ikke sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, tidsler og flyvehavre.

Ad 14b:

Som 14a men der tages højde for placering i relation til det lokale mikroklima. En stribe, med en tør soleksponeret placering i læ vurderes som godt placeret. Vindforholdene varierer meget fra område til område, hvorfor en gunstig placering også vil variere, men en placering på nordsiden af et læhegn eller en skov vil typisk ikke være en gunstig placering. En stribe, hvor over 50 % af strækningen lever op til ovennævnte kriterium anerkendes som godt placeret.

Ad15:

Hvis man kombinerer mindst 3 af tiltagene 11-14, dvs. lægger dem ved siden af hinanden, gives en ekstra bonus, da den biologiske effekt af tiltagene øges ved sammenkædning af tiltagene.

Ad 16:

Plantedækket i vildtagre skal opfylde kravene til plantedække på braklagte arealer. Der må kun sprøjtes ved omlægning. Gødskning er tilladt.

Ad 17:

Nye vildtremiser skal etableres med hjemmehørende træer og buske. Nye vildtremiser kan medregnes i biotopplanarealet med maks. 0,5 ha pr. remise. Der skal som hovedregel være mindst 50 m mellem vildtremiserne.

Ad 18:

Nye biotopforbedrende levende hegn skal etableres af hjemmehørende arter. Hegnet skal suppleres med udlæg af brakstriber og eller en barjordsstribe og en græsbræmme, hvorfor der gives særskilt point. Ved

hegn på 3 rækker eller mere etableres åbninger i beplantningen for hver 50 m. Der tages udgangspunkt i reglerne for det supplerende plantningskoncept med øget miljøindhold, jf. tilskudsordningen for lægiveness og biotopforbedrende beplantninger.

Ad 19:

Udtynding samt fjernelse af ikke hjemmehørende træer og buske. Beplantningen skal bestå af min. 75 % hjemmehørende arter. Beplantningen skal suppleres med en stribe af brak, barjordsstribe eller græsbræmme. Supplerende tiltag såsom brakstriber mv. udløser ekstra point.

Ad 20:

Udtynding hvorved der etableres åbninger i eller gennem beplantningen, samt fjernelse af ikke hjemmehørende træer og buske. Hegnet skal bestå af min. 75 % hjemmehørende arter. Hegnet skal suppleres med udlæg af en stribe af brak og eller en barjordsstribe og en græsbræmme. Supplerende tiltag såsom brakstriber mv. udløser ekstra point.

Ad 21:

Søer fra 600 kvadratmeter. Opfylder Skov- og Naturstyrelsens regler for tilskud til etablering af søer. Søer i marker skal altid forsynes med en udyrket bufferzone på mindst 10 meter mellem dyrket jord og søen.

Ad 22:

Opfylder reglerne for etablering af vådområder.

Ad 23:

Opfylder regler for skovrejsning, og skal opfylde kravene for at få tilskud under skovrejsningsordningerne.

Bilag 3

Krav til undervisningsplan for personer, der beskæftiger sig med udsætning af fuglevildt

Ifølge § 12, stk. 5, forudsætter udsætning af fuglevildt (flere end 100 stk. fasaner, agerhøns eller gråænder), at den for udsætningen ansvarlige person/personer skal have gennemgået et af Skov- og Naturstyrelsen godkendt kursus i udsætning af fuglevildt, hvis indhold er fastsat af styrelsen efter vejledning fra Vildtforvaltningsrådet.

Kurset skal være gennemført inden den pågældende overtager ansvaret for udsætning af vildtfugle.

Kravet træder i kraft 1. januar 2008 for udsætning af gråænder og 1. januar 2010 for udsætning af fasaner og agerhøns.

Kurset skal som minimum indeholde følgende elementer:

Gennemgang af relevant lovgivning omkring, jagt og regulering, dyrevelfærd, dyre- og jagtetik og natur- og miljøbeskyttelse. (*Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns*).

Gennemgang af relevant lovgivning omkring brak og god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). (*Udsætning af fasaner eller agerhøns*).

Etiske regler vedrørende opdræt og udsætning af fuglevildt. (*Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns*).

Markvildtets biologi, herunder vildtets krav til føde og dækning/redeskjul i det åbne land. (*Udsætning af fasaner eller agerhøns*).

Anvendelse af fælder og deres udformning og brug, herunder tilladelse til og brug af rævefælder. (*Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns*).

Relevante regler under Fødevarestyrelsen og Direktoratet for FødevareErhverv. (*Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns*).

Ekskursion til en ejendom, hvor implementeringen af en biotopplan er iværksat. (*Udsætning af fasaner eller agerhøns*).